

Læreplan i låsesmedfaget - særløp Vg2 og Vg3 / opplæring i bedrift

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 16. mars 2007 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2007

Formål

Låsesmedfaget skal legge grunnlag for yrkesutøvelse innen prosjektering, installering og vedlikehold av fysiske sikringsmidler, som lås- og beslagprodukter, til dører, vinduer og andre åpninger i nybygg og rehabiliteringsprosjekter. Låsesmedfaget skal bidra til å dekke samfunnets behov for sikring av liv, eiendom og verdier, og fremme utvikling av fagarbeidere med høy kompetanse innen både tradisjonelt låsesmedhåndverk og ny teknologi.

Opplæringen skal bidra til å gi lærlingen kunnskap og håndverksmessige ferdigheter innen alle deler av en sikkerhetsinstallasjon. Opplæringen skal fremme den enkeltes evne til å arbeide selvstendig og nøyaktig etter prosedyrer, tegninger og dokumentasjon. I tillegg skal opplæringen bidra til å utvikle kommunikasjons- og samarbeidsevne og kunnskap om nærliggende fagområder. Videre skal opplæringen fremme lærlingens fagetiske bevissthet og evne til kreativ tenking og kritisk refleksjon.

Opplæringen skal være praktisk, variert og bidra til å forberede lærlingen på å møte behov for og krav til sikkerhet og trygghet. Låsesmedfaget er i kontinuerlig teknologisk utvikling og endring og opplæringen skal legge et godt grunnlag for livslang læring.

Fullført og bestått opplæring fører fram til svennebrev. Yrkestittel er låsesmed.

Struktur

Lærefaget er strukturert i tre hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	Hovedområder		
Vg2 og Vg3 / opplæring i bedrift	Prosjektering og installasjon	Produksjon av låsesystemer	Bransje og fagetikk

Lærlingen skal ha fellesfag etter bestemmelser gitt av Kunnskapsdepartementet.

Hovedområder

Prosjektering og installasjon

Hovedområdet omfatter produktløsninger tilpasset gjeldende regelverk. Programfaget omfatter mekaniske, elektromekaniske og elektroniske produkter og fysiske sikringsmidler. HMS, kvalitetssystem og internkontroll inngår i hovedområdet.

Produksjon og låsesystemer

Hovedområdet omfatter beregning og produksjon av låsesystemer. Det dreier seg også om reparasjon, sammenføringsteknikker og vedlikehold av produksjonsverktøy og maskiner.

Bransje og fagetikk

Hovedområdet omfatter låsbransjens historie og etiske retningslinjer. Hovedområdet omfatter også kundebehandling.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der hvor de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I låsesmedfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i låsesmedfaget innebærer å forklare hva som skal gjøres eller er utført og å drøfte faglige løsninger med et presist språk. Videre innebærer det å besvare anbud, utarbeide tilbud og å skrive rapporter.

Å kunne lese i låsesmedfaget innebærer å forstå arbeidsbeskrivelser, prosedyrer, håndbøker standarder og produktbeskrivelser. Videre innebærer det å sette seg inn i faglitteratur og regelverk.

Å kunne regne i låsesmedfaget innebærer å utføre innstillinger på maskiner og beregne av låsesystemer og utarbeide pristilbud. Det innebærer også å utføre målinger og registreringer i henhold til tegninger, skjemaer og standarder.

Å kunne bruke digitale verktøy i låsesmedfaget innebærer å kommunisere med kunder og kollegaer, og å utarbeide tilbud og dokumentasjon. Det innebærer også å bruke digitale måleinstrumenter.

Kompetansemål

Etter Vg3

Prosjektering og installasjon

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- velge produktløsninger for å gjennomføre en komplett sikkerhetsinstallasjon
- frese ut og installere mekaniske og elektromekaniske låser og beslag i dører og vinduer av forskjellige materialer
- prosjektere, installere og vedlikeholde adgangskrollanlegg, integrert med alarm og ITV
- installere og vedlikeholde mekaniske, elektroniske og elektromekaniske dørlukkere og dørautomatikk
- feilsøke på og reparere mekaniske, elektroniske og elektromekaniske låser, dørlukkere og dørautomatikk
- utføre service og vedlikehold på brannsikrede dokumentskap og enheter for verdioppbevaring
- utføre håndverket i samsvar med kundens krav og i henhold til regelverk
- utføre arbeidet i tråd med bedriftens HMS, kvalitets- og internkontrollsystem

Produksjon og låsesystemer

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- sette opp låseplan og beslaglister
- beregne låsesystem og utarbeide pristilbud
- produsere låsesystem i tråd med gjeldende regelverk og standarder
- framstille nøkler tilpasset låsfunksjon
- velge og utføre sammenføyningsteknikker

- bruke og vedlikeholde produksjonsverktøy og maskiner
- sette sammen og reparere låser og sylindere
- bruke digitale måleinstrumenter

Bransje og fagetikk

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- gjøre rede for låsesmedfagets historie
- gjøre rede for bedriftens organisering, oppgaver og utvikling
- utføre arbeidet i tråd med gjeldende etiske retningslinjer for låsesmeder
- foreta befaring og kartlegge kundens behov
- beskrive løsninger i henhold til regelverk, veilede og informere kunder
- drøfte faglige løsninger kollegaer og håndverkere fra andre fagområder
- gjøre rede for eget arbeids- og ansvarsområde

Vurdering

Vg3 låsesmedfaget

Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Prosjektering og installasjon	Alle skal opp til svenneprøven som normalt skal gjennomføres over minst fem virkedager. Før svenneprøven må alle ha bestått eksamen på Vg3-nivå i lærefaget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt.
Produksjon av låsesystemer	
Bransje- og fagetikk	

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.